

Teknopark Çalışanlarının Finansal Tutum ve Davranışlarına Yönelik Bir Araştırma*

Hasan UYGURTÜRK

orcid.org/0000-0002-9252-0155

Prof. Dr., Karabük Üniversitesi, İşletme Fakültesi

Prof. Dr., Karabuk University, Business Faculty

hasanuygurturk@karabuk.edu.tr

Semanur KARABUDAK

orcid.org/0000-0003-1573-6275

Karabük Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Karabuk University, Institute of Graduate Studies

semanurkarabudakk@outlook.com.tr

Öz

Bu çalışmada Türkiye'deki teknoparklarda çalışan kişilerin finansal tutum ve davranışlarının demografik faktörlere göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bununla birlikte finansal tutumun finansal davranış üzerinde etkisi olup olmadığı da araştırılmıştır. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak anket tercih edilmiş ve 381 kişi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Analiz kapsamında oluşturulan hipotezler regresyon analizi, t-testi ve ANOVA analizi ile test edilmiştir. Çalışma sonucunda teknopark çalışanlarının finansal tutumlarının yaşa, iş tecrübesine ve bakmakla yükümlü olunan kişi sayısına göre farklılaştığı, diğer demografik faktörlere göre (cinsiyet,

* Bu makale Karabük Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Girişimcilik Anabilim Dalı'nda Semanur Karabudak tarafından hazırlanan yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

medeni durum, aylık gelir, öğrenim durumu, ev ve araba sahipliği) farklılık göstermediği belirlenmiştir. Teknopark çalışanların finansal davranışı ise yaşa, medeni duruma, aylık gelire, öğrenim durumuna, iş tecrübesine ve bakmakla yükümlü olunan kişi sayısına göre farklılaştığı, diğer demografik faktörlere göre (cinsiyet, ev ve araba sahipliği) farklılık göstermediği belirlenmiştir. Ayrıca yapılan regresyon analizi sonucunda finansal tutumun, finansal davranış üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkisi olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Tutum, Finansal Davranış, Demografik Faktörler.

A Research on the Financial Attitudes and Behaviors of Technopark Employees

Abstract

In this study, it is aimed to determine whether the financial attitudes and behaviors of people working in technoparks in Turkey differ according to demographic factors. In addition, it was also investigated whether financial attitude has an effect on financial behavior. Questionnaire was preferred as the data collection method in the research, and it was carried out on 381 people. The hypotheses created within the scope of the analysis were tested with regression analysis, t-test and ANOVA analysis. As a result of the study, it has been determined that the financial attitudes of the technopark employees differ according to age, work experience and the number of dependents, but do not differ according to other demographic factors

(gender, marital status, monthly income, education level, home and car ownership). It has been determined that the financial behavior of Technopark employees differs according to age, marital status, monthly income, education level, work experience and the number of dependents, but does not differ according to other demographic factors (gender, home, and car ownership). In addition, as a result of the regression analysis, it was determined that financial attitude has a positive and significant effect on financial behavior.

Keywords: Financial Attitude, Financial Behavior, Demographic Factors.

Giriş

Finansal piyasalar her geçen gün gelişmekte ve buna paralel olarak büyümektedirler. Bu piyasalarda faaliyet gösteren kurumlar da söz konusu süreç içerisinde müşterilerine yeni ve karmaşık yapıya sahip ürünler sunmaktadırlar. Ayrıca yatırım fırsatları, ulusal sınırların ötesine geçerek bireylere çok çeşitli risk ve getiri yapısına sahip varlıklara yatırım yapma imkânı da sağlamaktadır. Söz konusu finansal ortam, bireylere finansal refahları konusunda geçmişte olduğundan daha fazla sorumluluk yüklemektedir. Zekice ve zamanında tasarruf ve yatırım kararları finansal anlamda zenginleşme için kilit rol oynarken, tersi bir durumun sonuçları çok yıkıcı olabilmektedir. Bu gibi durumlar karşısında sağlıklı karar verebilmek bireylerin finansal tutum ve davranışları ile yakından ilişkilidir.

Tutum kavramı genel anlamıyla kişinin bir durum, olay veya olgu karşısında sergilemesi beklenen muhtemel davranış şekli olarak ifade edilebilir. Tutum ile bireyin kişilik özellikleri, içinde bulunduğu

toplumsal ve kültürel çevre, toplumsallaşma süreci, bilgi birikimi ve yaşam deneyimleri arasında yakın bir ilişki bulunmaktadır (İnceoğlu, 2011: 16).

Tutumlar, çok sayıdaki psikolojik değişken gibi doğrudan gözlemlenemeyen, gizli veya kuramsal değişkenler olduğundan mevcudiyetleri hakkında ancak dışa vurulmuş davranışlar veya sözlü ifadelerle dayanılarak çıkarımda bulunmaktadır. Söz konusu nedenden ötürü, tutumlarla davranışlar arasında, kuramsal olarak eş yönlü bir etkileşim olduğu ifade edilebilir (İnceoğlu, 2011: 181). Dolayısıyla finansal konulara ve uygulamalara karşı tutum, finansal davranışın en önemli belirleyicilerinden birini oluşturmaktadır. Bireyin finansal tutumu, değerleri veya inançları finansal istikrarını ve hedeflerini etkileyebilmekte, tasarruf, harcama, yatırım ve kredi gibi finansal yönetim uygulamalarının göstergesi olabilmektedir (Sarıgül, 2019: 5).

Bireylerin hayatları boyunca verecekleri finansal kararlarda olumlu finansal tutum ve davranışlar sergilemeleri beklenmektedir. Söz konusu finansal tutum ve davranışları etkileyen pek çok faktör olmakla birlikte bireylerin demografik özellikleri bu faktörlerin başında gelmektedir.

Bu çalışmada Türkiye’de faaliyette bulunan teknoparklarda çalışan kişilerin finansal tutum ve davranışlarının demografik faktörlere göre farklılaşma sergileyip sergilemediğinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada buna ek olarak finansal tutumun finansal davranış üzerinde etkisi olup olmadığı da araştırılmıştır. Teknoparklar girişimlerin başlangıç noktası olarak görülmektedir. Girişimlerin başarıya ulaşmaları ise genel olarak iyi bir finansal yapıya bağlı

olmaktadır. Teknoparklarda çalışan kişiler zaman içerisinde edindiği bilgi ve tecrübeler ile kendi girişimlerini gerçekleştirme konusunda istekli olabilmektedirler. Dolayısıyla bu kişilerin girişimlerinin başarıya ulaşmasında onların finansal tutum ve davranışları etkili olabilmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın hedef kitlesini teknopark çalışanları oluşturmuştur.

1. Literatür Araştırması

Finansal tutum ve davranışların araştırılmasına yönelik gerek yurt içinde gerekse de yurt dışında farklı kişiler tarafından gerçekleştirilen çalışmalardan bazıları aşağıda özetlenmiştir.

Alkaya & Yağlı (2015) üniversite öğrencilerinin finansal bilgi, tutum ve davranışlarını araştırmayı amaçlamışlardır. Gerçekleştirilen analizler sonucunda finansal tutum ile finansal davranışın ilişkili olduğu ve katılımcıların olumlu finansal davranış ve tutumlar gösterdikleri belirlenmiştir. Rizkiawati & Asandimitra (2018) çalışmalarında Surabaya'da yaşayan kişilerin finansal yönetim davranışı üzerinde gelir, cinsiyet, yaş, finansal bilgi, finansal tutum, kontrol odağı ve finansal öz yeterliliğin etkisini analiz etmeyi amaçlamışlardır. Çalışma sonucunda sadece kontrol odağı ve finansal öz yeterliliğin finansal yönetim davranışı üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olduğu, gelir, cinsiyet, yaş, finansal bilgi ve finansal tutumun finansal yönetim davranışı üzerinde herhangi bir etkisi olmadığı tespit edilmiştir. Güvemli & Meydan (2019) çalışmalarında Trakya Üniversitesi İİBF öğrencilerinin finansal davranış ve finansal tutumları ile sosyo-ekonomik, demografik ve tanımlayıcı özellikleri arasındaki ilişkiyi belirlemeyi amaçlamışlardır. Çalışmada, finansal davranış ile

finansal tutum arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki belirlenmiştir. Sugiyanto vd. (2019) çalışmalarında genç girişimcilerin finansal okuryazarlık düzeyini ve finansal okuryazarlık ile finansal tutumun finansal davranışları üzerindeki etkisini belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırmada genç girişimcilerinin finansal okuryazarlıklarının orta seviyede olduğu, finansal okuryazarlığın genç girişimcilerin finansal davranışlarını etkilemediği, ancak finansal tutumun finansal davranışları etkilediği tespit edilmiştir.

Ünal & Koyun (2019) finansal tutum ve yaşam tatmini ölçeklerinin demografik faktörlerle olan etkileşimini belirlemeye çalışmışlardır. Çalışmada, yaşam tatmini ile yaş ve cinsiyet arasında, finansal tutum ile eğitim düzeyi ve cinsiyet arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Siswanti & Halida (2020) araştırmalarında üniversite çalışanlarında finansal yönetim davranışını etkileyen faktörleri analiz etmeyi amaçlamışlardır. Araştırmada finansal bilginin, finansal tutumun ve öz denetimin finansal yönetim davranışı üzerinde anlamlı bir etkisi olduğu belirlenmiştir. Sumer & Gövdeli (2020) çalışmalarında lisans öğrencilerinin finansal okuryazarlık ve finansal davranışlarını araştırmışlardır. Çalışmada finansal okuryazarlıkla cinsiyet arasında, finansal davranışla bölüm ve cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Yılmaz & Sevim (2021) üniversite öğrencilerinin finansal davranış ve finansal tutum düzeylerini belirlemeye çalışmışlardır. Çalışma sonucunda finansal davranış ve finansal tutum düzeyleri ile demografik değişkenler arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar bulunamazken, finansal davranış ile finansal tutum arasında pozitif anlamlı doğrusal bir ilişki tespit edilmiştir.

Dayı & Esmer (2021) araştırmalarında akademisyenlerin finansal tutum ve davranışlarını demografik faktörler bakımından incelemişlerdir. Gerçekleştirilen analizlerde katılımcıların finansal tutum ve davranışlarıyla bazı demografik faktörler arasında kısmen anlamlı bir farklılık belirlenmiştir. Mutlu & Özer (2022) çalışmalarında finansal risk toleransı, finansal okuryazarlık ve finansal tutumun kişilerin finansal davranışları üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırmada söz konusu faktörlerin finansal davranış üzerinde anlamlı bir etki gösterdiği tespit edilmiştir.

2. Metodoloji

2.1. Ana Kütle ve Örneklem

Bu çalışmada Türkiye’de faaliyette bulunan teknoparklarda çalışan kişilerin finansal tutum ve davranışlarının demografik faktörlere göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçlanmakla birlikte, finansal tutumun finansal davranış üzerinde etkisi olup olmadığı da araştırılmıştır.

Bu kapsamda çalışmanın ana kütlesi Türkiye’deki tüm teknoparklarda çalışan kişilerden oluşmaktadır. Tüm teknoparklara ve teknoparklarda çalışan kişilere ulaşımın zaman, bütçe ve pandemi koşulları nedeniyle mümkün olamaması nedeniyle anketler sınırlı bir kitle üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma için Türkiye’de bulunan teknoparklardan toplamda 464 kişiye ulaşılmış ve bu kişilere anket uygulanmıştır. 464 katılımcı ile gerçekleştirilen anket çalışmasında katılımcılardan 83’ünün anket formunu eksik veya hatalı doldurduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla araştırmanın örneklemini 381 teknopark çalışanı oluşturmuştur.

Kolayda örnekleme yöntemiyle toplanan veriler ile analiz işlemlerinin yapılması için gereken en düşük örneklem büyüklüğünün literatürde genel kabul gören oranı, madde sayısının 5 katı olduğu yönündedir (Tabachnick & Fidell, 2013), (Brown, 2015), (Şencan, 2005), (Büyüköztürk vd., 2012). Bu bilgiler doğrultusunda çalışmanın örneklem büyüklüğünün yeterli olduğu söylenebilir.

2.2. Araştırmanın Hipotezleri ve Veri Toplama Yöntemi

Araştırmada test edilecek olan hipotezler aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

H1: Finansal tutum cinsiyete göre farklılık gösterir.

H2: Finansal davranış cinsiyete göre farklılık gösterir.

H3: Finansal tutum yaşa göre farklılık gösterir.

H4: Finansal davranış yaşa göre farklılık gösterir.

H5: Finansal tutum medeni duruma göre farklılık gösterir.

H6: Finansal davranış medeni duruma göre farklılık gösterir.

H7: Finansal tutum aylık gelire göre farklılık gösterir.

H8: Finansal davranış aylık gelire göre farklılık gösterir.

H9: Finansal tutum öğrenim durumuna göre farklılık gösterir.

H10: Finansal davranış öğrenim durumuna göre farklılık gösterir.

H11: Finansal tutum iş tecrübesine göre farklılık gösterir.

H12: Finansal davranış iş tecrübesine göre farklılık gösterir.

H13: Finansal tutum ev sahipliğine göre farklılık gösterir.

H14: Finansal davranış ev sahipliğine göre farklılık gösterir.

H15: Finansal tutum araba sahipliğine göre farklılık gösterir.

H16: Finansal davranış araba sahipliğine göre farklılık gösterir.

H17: Finansal tutum bakmakla yükümlü olunan kişi sayısına göre farklılık gösterir.

H18: Finansal davranış bakmakla yükümlü olunan kişi sayısına göre farklılık gösterir.

H19: Finansal tutum finansal davranışı etkiler.

Söz konusu hipotezleri test edebilmek için katılımcılardan anket yöntemiyle veriler toplanmıştır. Anket formu 3 bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde katılımcıların demografik bilgileri sorularak 9 ifadenin cevaplanması istenmiştir. İkinci bölümde katılımcıların finansal tutumlarını belirlemeye yönelik sorular sorularak 8 ifadenin cevaplanması istenmiştir. Üçüncü bölümde ise katılımcıların finansal davranışlarını belirlemeye yönelik sorular sorularak 6 ifadenin cevaplanması istenmiştir.

2.3. Araştırmada Kullanılan Ölçekler ve Analiz Yöntemi

Finansal tutum ve davranışları belirlemek amacıyla Sarıgül (2015) tarafından yapılan çalışmada kullanılan ölçekten yararlanılmıştır. Analiz işlemlerinde parametrik testlerden bağımsız örneklem t testi ve ANOVA'dan faydalanılmıştır. İşlemler SPSS for Windows 22.0 ile gerçekleştirilmiştir. Finansal tutumun finansal davranış üzerine etkisinin belirlenmesinde ise regresyon analizinden yararlanılmıştır.

3. Bulgular

Bulgular kapsamında ilk olarak katılımcıların demografik özellikleri ortaya konmuştur. İkinci olarak finansal tutum ve finansal davranış ölçekleri içerisinde yer alan ifadelerle ilişkin tanımlayıcı değerler ele alınmıştır. Daha sonra, normal dağılım analizine ilişkin bulgular ile güvenirlik analizi kapsamında Cronbach's Alfa (α) değerleri incelenmiş ve hipotez test sonuçları ele alınmıştır.

3.1. Demografik Özelliklerle İlişkin Bulgular

381 teknopark çalışanın demografik özelliklerine yönelik sonuçlar Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Bilgileri

Değişken	Frekans	Yüzde	Değişken	Frekans	Yüzde
Cinsiyet			Medeni Durum		
Kadın	270	70,9	Bekar	181	47,5
Erkek	111	29,1	Evli	200	52,5
Yaş			Aylık Gelir		
18-25 yaş arası	121	31,8	0-1.500 TL	29	7,6
26-35 yaş arası	80	21,0	1.501-3.000 TL	81	21,3
36-45 yaş arası	108	28,3	3.001-4.500 TL	101	26,5
46-55 yaş arası	72	18,9	4.501 TL veya üstü	170	44,6
Öğrenim Durumu			İş Tecrübesi		
Lise ve altı	9	2,4	1 yıl veya daha az	68	17,8
Önlisans	48	12,6	2-5 yıl	109	28,6
Lisans	188	49,3	6-10 yıl	57	15,0
Yüksek lisans	67	17,6	11-15 yıl	33	8,7
Doktora	69	18,1	16 yıl veya üstü	114	29,9
Ev Sahipliği			Araba Sahipliği		
Evet	128	33,6	Evet	149	39,1
Hayır	253	66,4	Hayır	232	60,9
Bakmakla Yükümlü Kişi Sayısı					
0	157	41,2			
1	53	13,9			
2	59	15,5			
3	86	22,6			
4	23	6,0			
5 veya üstü	3	0,8			

N= 381

Tablo 1'e göre, anketi cevaplayanların %70,9'u kadın, %29,1'i erkektir. Yaş dağılım oranlarına bakıldığında katılımcıların çoğunluğu %31,8 ile 18-25 yaş arasındadır. Diğer yaş dağılım oranlarına bakıldığında 26-35 yaş arası %21,0, 36-45 yaş arası %28,3, 46-55 yaş arası %18,9 olarak gözlemlenmiştir. Katılımcıların %47,5'i bekar %52,5'i evlidir.

Aylık gelirlere bakıldığında 0-1.500 TL gelir aralığında çalışan katılımcıların oranı %7,6'dır. 1.501-3.000 TL arası gelir düzeyine sahip

katılımcı oranı %21,3, 3.001-4.500 TL arası gelir düzeyine sahip katılımcıların oranı %26,5, 4.501 TL veya üstü gelir düzeyine ait oran ise %44,6 olarak gözlemlenmiştir. Katılımcıların çoğunluğu 4.501 TL veya üstü gelir düzeyine sahiptir. Katılımcıların öğrenim durumlarına bakıldığında, lise ve altının %2,4 ile en düşük orana sahip olduğu görülmektedir. Ön lisans oranı %12,6, lisans oranı %49,3, yüksek lisans oranı %17,6, doktora oranı ise %18,1'dir. Buna göre katılımcıların çoğunluğunun öğrenim düzeyi lisans olarak tespit edilmiştir.

İş tecrübesine bakıldığında 1 yıl veya daha az tecrübeye sahip katılımcı oranı %17,8, 2-5 yıl tecrübeye sahip katılımcı oranı %28,6, 6-10 yıl tecrübeye sahip katılımcı oranı %15,0, 11-15 yıl tecrübeye sahip katılımcı oranı %8,7, 16 yıl veya üstü tecrübeye sahip katılımcıların oranı ise %29,9'dur. Katılımcıların %33,6'sının kendine ait evi bulunurken, arabası olan katılımcı oranı %39,1 olarak belirlenmiştir. Araştırma katılımcılarının %41,2'sinin bakmakla yükümlü olduğu kimse bulunmamaktadır. Bu oranı %22,6 ile 3 kişi, %15,5 ile 2 kişi, %13,9 ile 1 kişi, %6 ile 4 kişi ve son olarak %0,8 ile 5 veya üstü kişi sayıları takip etmiştir.

3.2. Ölçek İfadelerine İlişkin Bulgular

Tablo 2'de ölçek ifadelerine ilişkin ortalama ve standart sapma değerleri verilmiştir.

Tablo 2. Ölçek İfadelerine İlişkin Bilgiler

İfadeler	Ort.	SS
<i>Finansal Tutum</i>	<i>2,9501</i>	<i>1,0702</i>
1. Para ile ilgili konular karmaşıktır.	3,0210	0,99450
2. Planlanmamış harcamalar için köşede para bulundurulmalıdır.	3,5433	1,19707
3. Finansal planlama ve bütçe çok parası olanlar için gereklidir.	2,8136	1,26050
4. Günlük ve haftalık gibi kısa dönemler için harcama planı yapmak gereksizdir.	2,6588	1,04080
5. Ne yaparsam yapayım finansal durumumda bir değişiklik olmaz.	2,6614	1,03023
6. Finans konularında eğitim almak isterim.	3,3438	1,01042
7. Alışveriş yapmak mutluluğum için çok önemlidir.	2,9003	0,98970
8. Para, harcanmak içindir, biriktirmek için değil.	2,6588	1,03827
<i>Finansal Davranış</i>	<i>3,5411</i>	<i>1,0874</i>
1. Harcamalarımı kontrol etmekte zorlanırım.	3,3806	0,95396
2. Haftalık ve aylık harcama planları yaparım.	3,1837	0,97216
3. Paramın nasıl bittiğini anlamam.	3,4436	1,08826
4. Alışveriş yaparken fiyatları kıyaslarım.	4,0079	1,09901
5. Bir şey satın alırken finansal durumumu dikkate alırım.	4,0840	1,04795
6. Gazetelerin ve televizyonların ekonomi ve finans haberlerini izlerim.	3,1470	1,36282

N=381; Ort=Ortalama, SS=Standart Sapma

Tablo 2'ye göre katılımcıların finansal tutum ortalamaları 2,9501 ve finansal davranış ortalamaları 3,5411 şeklinde tespit edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre, teknopark çalışanlarının finansal tutum seviyelerinin orta derecede olduğu, finansal davranış seviyelerinin ise finansal tutumdan biraz daha yüksek derecede olduğu tespit edilmiştir.

3.3. Normal Dağılım ve Güvenirlik Analizlerine İlişkin Bulgular

Değişkenlerin normal dağılıma uygunluğunu tespit etmek için çarpıklık ve basıklık değerleri ele alınmıştır. Bu değerlerin -1,5 ile +1,5

aralığında olması değişkenlerin normal dağılım şartına uygun olduğunu belirtmektedir (Tabachnick & Fidell, 2013). Aşağıdaki Tablo 3'te ölçeklerin çarpıklık ve basıklık değerleri verilmiştir.

Tablo 3. Çarpıklık ve Basıklık Değerleri

Ölçek	N	Çarpıklık	Basıklık
Finansal Tutum Ölçeği	381	-0,005	0.355
Finansal Davranış Ölçeği	381	-0,722	0.400

Tablo 3 incelendiğinde değerlerin -1,5 ile +1,5 aralığında yer alması değişkenlerin normal dağılım şartına sahip olduğunu ifade etmektedir.

Finansal tutum ve finansal davranış ölçeği ifadeleri toplamda 14 maddeden oluşmakta olup ifadelere verilen cevaplara göre güvenilirlik analizi sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Güvenirlik Analizi Bulguları

Ölçek	Cronbach's Alpha	Madde Sayısı
Finansal Tutum Ölçeği	0,817	8
Finansal Davranış Ölçeği	0,764	6

Tablo 4'teki bilgilere göre finansal tutum ölçeğinin güvenilirlik değeri 0,817, finansal davranış ölçeğinin ise 0,764 olarak belirlenmiştir. Buna göre değerlerinin 0,70'in üzerinde olması tüm değişkenler için güvenilirliğin sağlandığını ifade etmektedir (Nunnally & Bernstein, 1994; Morgan vd., 2011; Kline, 2016).

3.4. Demografik Özelliklere Göre Fark Testleri

Çalışmanın bu kısmında cinsiyet, yaş, medeni durum, gelir düzeyi, eğitim durumu, iş tecrübesi, ev-araba sahipliği durumu ve

bakmakla yükümlü olunan kişi sayısına göre değişkenlerden elden edilen ortalama puanlar arasındaki farklılaşmalar ele alınmıştır. Araştırmada, finansal tutum ve finansal davranışın cinsiyete göre farklılaşma durumu H1 ve H2 hipotezleri kapsamında t-testi ile incelenmiştir.

Tablo 5. Cinsiyete Göre Değişkenlerin Farklılaşma Durumu

Değişken	Cinsiyet	N	Ort.	SS	t- değeri	p-değeri
Finansal Tutum	Kadın	270	2,9532	0,69247	0,13285	0,89438
	Erkek	111	2,9426	0,75937		
Finansal Davranış	Kadın	270	3,5636	0,78039	0,92125	0,357505
	Erkek	111	3,4865	0,63926		

N=381; serbestlik derecesi=379

Tablo 5'te görüldüğü gibi teknopark çalışanlarının finansal tutum ($t(379)=0,13285$, $p>0,05$) ve finansal davranışı ($t(379)=0,92125$, $p>0,05$) cinsiyete göre farklılık göstermemektedir. Buna göre H1 ve H2 hipotezleri kabul edilmemiştir.

Teknopark çalışanlarının finansal tutum ve finansal davranışlarının yaşa göre farklılaşma durumunu tespit etmek için ANOVA testi yapılmış ve sonuçlar Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. Yaşa Göre Değişkenlerin Farklılaşma Durumu

Değişken	Yaş	N	Ort.	S.S	F testi	p-değeri	Post Hoc (LSD)
Finansal Tutum	18-25 yaş arası ¹	121	2,8595	0,77217	4,500**	0,004	1-4* 3-4*
	26-35 yaş arası ²	80	3,0766	0,72982			
	36-45 yaş arası ³	108	2,8275	0,63271			
	46-55 yaş arası ⁴	72	3,1458	0,64254			
Finansal Davranış	18-25 yaş arası ¹	121	3,1804	0,73993	18,724**	0,000	1-2** 1-3** 1-4** 2-4*
	26-35 yaş arası ²	80	3,5479	0,7705			
	36-45 yaş arası ³	108	3,7176	0,62919			
	46-55 yaş arası ⁴	72	3,875	0,61841			

*p<0,05; **p<0,01; N=381; serbestlik derecesi=380

Tablo 6'dan görüldüğü gibi teknopark çalışanlarının finansal tutum ($t(380)=4,500$, $p<0,01$) ve finansal davranışı ($t(380)=18,724$, $p<0,01$) yaşa göre farklılık göstermektedir. 46-55 yaş arası teknopark çalışanları (Ort=3,1458), 26-35 yaş arası (Ort=3,0766), 18-25 yaş arası (Ort=2,8695) ve 36-45 yaş arası teknopark çalışanlarına (Ort=2,8275) oranla daha yüksek finansal tutuma sahiptirler. 46-55 yaş aralığı teknopark çalışanları (Ort=3,875), 36-45 yaş arası (Ort=3,7176), 26-35 yaş arası (Ort=3,5479) ve 18-25 yaş arası teknopark çalışanlarına (Ort=3,1804) oranla daha yüksek finansal davranışa sahiptirler. Buna göre H3 ve H4 hipotezleri kabul edilmiştir.

Teknopark çalışanlarının finansal tutum ve finansal davranışlarının medeni duruma göre farklılaşma durumunu tespit etmek için t-testi yapılmış ve sonuçlar Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7. Medeni Duruma Göre Değişkenlerin Farklılaşma Durumu

Değişken	Medeni Durum	N	Ort.	SS	t-değeri	p-değeri
Finansal Tutum	Bekar	181	2,8881	0,75766	-1,622	0,1057
	Evli	200	3,0063	0,66413		
Finansal Davranış	Bekar	181	3,3066	0,76803	-6,145**	0,000
	Evli	200	3,7533	0,65012		

**p<0,01; N=381; serbestlik derecesi=379

Tablo 7'ye göre teknopark çalışanlarının finansal tutumu medeni duruma göre farklılık göstermemektedir ($t(379)=-1,622$, $p>0,05$). Teknopark çalışanlarının finansal davranışı ($t(379)=-6,145$, $p<0,01$) ise medeni duruma göre farklılık göstermektedir. Evli teknopark çalışanlarının (Ort=3,7533) bekar teknopark çalışanlarına (Ort=3,3066) oranla daha yüksek finansal davranışa sahip olduğu gözlemlenmiştir. Bu nedenle H5 hipotezi kabul edilmezken, H6 hipotezi kabul edilmiştir.

Teknopark çalışanlarının aylık gelire göre finansal tutum ve finansal davranışlarının farklılaşma durumunu tespit etmek için ANOVA testi uygulanmış ve analiz bulguları Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8. Aylık Gelire Göre Değişkenlerin Farklılaşma Durumu

Değişken	Aylık Gelir	N	Ort.	SS	F testi	P- değeri	Post Hoc (LSD)
Finansal Tutum	0-1.500 TL ¹	29	2,7414	0,69351	1,236	0,296	
	1.501-3.000 TL ²	81	2,8997	0,56056			
	1-4.500 TL ³	101	3,0000	0,83479			
	4.501 TL veya üstü ⁴	170	2,9801	0,69768			
Finansal Davranış	0-1.500 TL ¹	29	2,8736	0,88602	13,994**	0,000	1-2**
	1.501-3.000 TL ²	81	3,4403	0,62822			1-3**
	3.001-4.500 TL ³	101	3,4769	0,75168			1-4**
	4.501 TL veya üstü ⁴	170	3,7412	0,68034			2-1**
							2-4**
							3-4*

*p<0,05; **p<0,01; N=381; serbestlik derecesi=380

Tablo 8’den görüldüğü üzere teknopark çalışanlarının finansal tutumu ($t(380)=1,236$, $p>0,05$) aylık gelire göre farklılaşmamaktadır. Finansal davranışlarda ise ($t(380)=13,994$, $p<0,01$) aylık gelire göre farklılaşma söz konusudur. 4.501 TL veya üstü (Ort=3,7412) aylık gelire sahip teknopark çalışanlarının, 3.001-4.500 TL (Ort=3,4769), 1.501-3.000 TL (Ort=3,4403) ve 0-1.500 TL (Ort=2,8736) aylık gelire sahip olanlara göre daha fazla finansal davranış seviyesine sahip olduğu gözlemlenmiştir. Buna göre H7 hipotezi kabul edilmezken, H8 hipotezi kabul edilmiştir.

Teknopark çalışanlarının öğrenimlerine göre finansal tutum ve finansal davranışlarının farklılaşma durumunu tespit etmek için ANOVA testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9. Öğrenim Durumuna Göre Değişkenlerin Farklılaşma Durumu

Değişken	Öğrenim Durumu	N	Ort.	SS	F testi	P- değeri	Post Hoc (LSD)
Finansal Tutum	Lise ve altı ¹	9	2,6250	0,92280	1,701	0,149	
	Önlisans ²	48	2,8125	0,65131			
	Lisans ³	188	2,9681	0,71039			
	Yüksek lisans ⁴	67	2,8993	0,72177			
	Doktora ⁵	69	3,0888	0,70192			
Finansal Davranış	Lise ve altı ¹	9	3,3889	1,04748	5,742**	0,000	2-3** 2-5**
	Önlisans ²	48	3,1389	0,72063			
	Lisans ³	188	3,6197	0,74377			
	Yüksek lisans ⁴	67	3,4428	0,67454			
	Doktora ⁵	69	3,7222	0,67013			

**p<0,01; N=381; serbestlik derecesi=380

Tablo 9'a göre teknopark çalışanlarının finansal tutumu öğrenim seviyesine göre farklılık göstermemektedir (t(380)=1,701, p>0,05). Teknopark çalışanlarının finansal davranışı ise öğrenim durumuna göre farklılık sergilemektedir (t(380)=5,742 p<0,01). Doktora öğrenim düzeyine sahip olan katılımcılar (Ort=3,7222), lisans öğrenim düzeyi (Ort=3,6197), yüksek lisans öğrenim düzeyi (Ort=3,4428), lise ve altı öğrenim düzeyi (Ort=3,3889) ve ön lisans öğrenim düzeyine (Ort=3,1389) sahip katılımcılardan daha yüksek finansal davranış seviyesine sahip olmuşlardır. Buna göre H9 hipotezi kabul edilmezken, H10 hipotezi kabul edilmiştir.

Teknopark çalışanlarının iş tecrübesine göre finansal tutum ve finansal davranışlarının farklılaşma durumunu tespit etmek için ANOVA testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 10. İş Tecrübesine Göre Değişkenlerin Farklılaşma Durumu

Değişken	İş Tecrübesi	N	Ort.	SS	F testi	P- değeri	Post Hoc (LSD)
Finansal Tutum	1 yıl veya daha az ¹	68	2,7960	0,65467	3,634**	0,006	2-4* 4-5*
	2-5 yıl ²	109	3,0413	0,83056			
	6-10 yıl ³	57	2,9825	0,53683			
	11-15 yıl ⁴	33	2,6136	0,76633			
	16 yıl veya üstü ⁵	114	3,0362	0,64572			
Finansal Davranış	1 yıl veya daha az ¹	68	3,1397	0,93113	12,915**	0,000	1-3** 1-4* 1-5** 2-5** 3-5*
	2-5 yıl ²	109	3,4159	0,60588			
	6-10 yıl ³	57	3,5585	0,67809			
	11-15 yıl ⁴	33	3,6111	0,69805			
	16 yıl veya üstü ⁵	114	3,8713	0,63029			

*p<0,05; **p<0,01; N=381; serbestlik derecesi=380

Tablo 10'e göre teknopark çalışanlarının finansal tutumları ($t(380)=3,634$, $p<0,01$) ve finansal davranışları ($t(380)=12,915$, $p<0,01$) iş tecrübesine göre farklılık göstermektedir. 2-5 yıl arası teknopark çalışanlarının finansal tutumu (Ort=3,0413), 16 yıl veya üstü (Ort=3,0362), 6-10 yıl arası (Ort=2,9825), 1 yıl veya daha az (Ort=2,7960) ve 11-15 yıl arası çalışanlardan (Ort=2,6136) daha yüksek olarak tespit edilmiştir. Finansal davranış ortalamalarına bakıldığında, 16 yıl veya üstü çalışanların (Ort=3,8713), 11-15 yıl arası (Ort=3,6111), 6-10 yıl arası (Ort=3,5585), 2-5 yıl arası (Ort=3,4159) ve 1 yıl veya daha az çalışanlara (Ort=3,1397) kıyasla daha yüksek finansal davranışa sahip olduğu gözlemlenmiştir. Bu kapsamda H11 ve H12 hipotezleri kabul edilmiştir.

Teknopark çalışanlarının ev sahipliğine göre finansal tutum ve finansal davranışlarının farklılaşma durumunu tespit etmek için t-testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları Tablo 11’de gösterilmiştir.

Tablo 11. Ev Sahipliğine Göre Değişkenlerin Farklılaşma Durumu

Değişken	Ev Sahipliği	N	Ort.	SS	t-değeri	p-değeri
Finansal Tutum	Evet	128	2,9102	0,73491	-0,780	0,436
	Hayır	253	2,9704	0,70014		
Finansal Davranış	Evet	128	3,6107	0,79458	1,303	0,194
	Hayır	253	3,5059	0,71306		

N=381; serbestlik derecesi=379

Tablo 11’den görüleceği gibi teknopark çalışanlarının finansal tutum ($t(379)=-0,780$, $p>0,05$) ve finansal davranışlarında ($t(379)=1,303$, $p>0,05$) anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle H13 ve H14 hipotezleri kabul edilmemiştir.

Teknopark çalışanlarının araba sahipliğine göre finansal tutum ve finansal davranışlarının farklılaşma durumunu tespit etmek için t-testi uygulanmıştır. Analiz bulguları Tablo 12’de yer almaktadır.

Tablo 12. Araba Sahipliğine Göre Değişkenlerin Farklılaşma Durumu

Değişken	Araba Sahipliği	N	Ort.	SS	t-değeri	p-değeri
Finansal Tutum	Evet	149	2,8977	0,68343	-1,154	0,249
	Hayır	232	2,9838	0,72860		
Finansal Davranış	Evet	149	3,6063	0,69241	1,375	0,170
	Hayır	232	3,4993	0,77081		

N=381; serbestlik derecesi=379

Tablo 12’den görüldüğü üzere, teknopark çalışanlarının finansal tutum ($t(379)=-1,154$, $p>0,05$) ve finansal davranışlarında

($t(379)=1,375$, $p>0,05$) anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle H15 ve H16 hipotezleri kabul edilmemiştir.

Teknopark çalışanlarının bakmakla yükümlü oldukları kişi sayısına göre finansal tutum ve finansal davranışlarının farklılaşma durumunu tespit etmek için ANOVA testi uygulanmıştır. Analiz bulguları Tablo 13'te gösterilmiştir.

Tablo 13. Bakmakla Yükümlü Olunan Kişi Sayısına Göre Değişkenlerin Farklılaşma Durumu

Değişken	Kişi Sayısı	N	Ort.	SS	F testi	P- değeri	Post Hoc (LSD)
Finansal Tutum	0 ¹	157	2,9029	0,69606	3,130**	0,009	4-5*
	1 ²	53	2,9009	0,70257			
	2 ³	59	2,9364	0,57534			
	3 ⁴	86	3,1701	0,75486			
	4 ⁵	23	2,5870	0,84059			
	5 veya üstü ⁶	3	3,0417	0,38188			
Finansal Davranış	0 ¹	157	3,3025	0,74865	9,211**	0,000	1-3**
	1 ²	53	3,4151	0,73933			1-4**
	2 ³	59	3,6921	0,70017			1-5**
	3 ⁴	86	3,8469	0,57577			2-4**
	4 ⁵	23	3,9420	0,78754			2-5*
	5 veya üstü ⁶	3	3,4444	0,34694			

* $p<0,05$; ** $p<0,01$; N=381; serbestlik derecesi=380

Tablo 13'ten görüldüğü üzere, teknopark çalışanlarının bakmakla yükümlü oldukları kişi sayısına göre hem finansal tutumları ($t(380)=3,130$, $p<0,01$) hem de finansal davranışları ($t(380)=9,211$, $p<0,01$) anlamlı bir farklılık göstermektedir. Finansal tutum ortalamalarına bakıldığında, teknopark çalışanlarının bakmakla yükümlü oldukları kişi sayısı 3 olanların (Ort=3,1701), 5 veya üstü (Ort=3,0417), 2 (Ort=2,9364), 0 (Ort=2,9029), 1 (Ort=2,9009) ve 4 (Ort=2,5870) olanlara kıyasla daha yüksek finansal tutuma sahip

oldukları tespit edilmiştir. Bakmakla yükümlü oldukları kişi sayısı 4 olan (Ort=3,9420) teknopark çalışanlarının, 3 (Ort=3,8469), 2 (Ort=3,6921), 5 veya üstü (Ort=3,4444), 1 (Ort=3,4151) ve 0 olanlara (Ort=3,3025) kıyasla finansal davranış ortalamaları daha yüksektir. Bu doğrultuda H17 ve H18 hipotezleri kabul edilmiştir.

Araştırmada ayrıca finansal tutumun finansal davranışı ne şekilde etkilediğini tespit etmek için regresyon analizi gerçekleştirilmiştir. Analizde demografik unsurlar kontrol değişkenleri olarak modele eklenmiş ve sonuçlar aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 14. Finansal Tutumun Finansal Davranışa Etkisi

Değişkenler	Bağımlı Değişken <i>Finansal Davranış</i>	
	Model 1	Model 2
Kontrol Değişkenleri		
Cinsiyet	0,171*	0,160
Yaş	0,137	0,116
Medeni Durum	-0,023	-0,046
Aylık Gelir	0,115*	0,105*
Eğitim Düzeyi	-0,054	-0,069
İş Tecrübesi	0,043	0,060
Ev Sahipliği	0,033	0,029
Araba Sahipliği	0,076	0,037
Kişi Sayısı	0,068*	0,068*
Bağımsız Değişken <i>Finansal Tutum</i> (VIF=1,030, Tolerans=0,971)		0,251**
F değeri	8,024**	10,387**
R²	0,163	0,219
Düzeltilmiş R²	0,143	0,198
Durbin-Watson		1,692

*p<0,05; **p<0,01; N=381

Analizde çoklu doğrusal bağlantının (multicollinearity) varlığını belirlemek için VIF ve tolerans değerlerine bakılmıştır. Bu kapsamda finansal tutum bağımsız değişkeninin VIF değerinin 10'un aşağısında ve tolerans değerinin 0,100'ün yukarısında hesaplanması çoklu doğrusal bağlantının olmadığını göstermektedir (Hair vd., 2014; Kline, 2016; Sekaran & Bougie, 2016). Buna ek olarak, Durbin-Watson'ın 2'ye yakın hesaplanması hata terimleri arasında otokorelasyon bulunmadığını ifade etmektedir (Cohen vd., 2003).

Söz konusu analiz sonucuna göre finansal tutumun, finansal davranış üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkisi bulunmaktadır. Bu kapsamda, teknopark çalışanlarının finansal tutumu ($H19:\beta=0,251$, $p<0,01$) teknopark çalışanlarının finansal davranışını pozitif ve anlamlı olarak etkilemektedir. Dolayısıyla H19 hipotezi kabul edilmiştir.

Sonuç

Teknoparklar ülke ekonomilerinin gelişiminde önemli rol oynamaya başlamışlardır. Teknoparklarda bulunan firmaların personellerinin yetkinliklerinin üst seviyede olması bu firmaların varlıklarını sürdürme ve büyümelerinde önem taşımaktadır. Ürün veya hizmetleri ne kadar iyi olsa da finansal yönden iyi yönetilemeyen bir firmanın ömrü uzun olamayacaktır.

Bu çalışmada Türkiye'de faaliyette bulunan teknoparklarda çalışan kişilerin finansal tutum ve davranışlarının demografik değişkenlere göre farklılaşma sergileyip sergilemediğinin ortaya konması amaçlanmakla birlikte finansal tutumun finansal davranış üzerinde etkisi olup olmadığı da araştırılmıştır. Araştırmada anket çalışması tercih edilmiş ve araştırma Türkiye'deki teknoparklarda

çalışan 381 kişi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Analiz kapsamında oluşturulan hipotezler regresyon analizi, t-testi ve ANOVA analizi ile test edilmiş ve aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

Teknopark çalışanlarının finansal tutum ve davranışlarının cinsiyete göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Bu durum erkek ve kadın katılımcılar arasında finansal tutum ve davranış arasında anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir. Teknopark çalışanlarının finansal tutum ve davranışlarının yaşa göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Özellikle 18-25 yaş arası kişilerin ileri yaştaakilere oranla hem finansal tutum hem de finansal davranış konularında anlamlı bir farklılığa sahip oldukları görülmüştür.

Analiz kapsamına alınan katılımcıların finansal tutumları medeni duruma göre farklılık göstermezken, finansal davranışları anlamlı bir farklılaşma sergilemiştir. Bununla birlikte katılımcıların finansal tutumları aylık gelir ve öğrenim durumuna göre farklılık göstermezken, finansal davranışları arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

Teknopark çalışanlarının finansal tutum ve davranışlarının iş tecrübesine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Bu durum özellikle iş tecrübesi az olanlarla iş tecrübesi en fazla olanlar arasında çok daha belirgin bir şekildedir.

Katılımcıların finansal tutum ve davranışlarının hem ev sahipliği hem de araba sahipliğine göre anlamlı bir farklılaşma sergilemediği analiz sonuçlarından anlaşılmaktadır. Teknopark çalışanlarının finansal tutum ve davranışlarının bakmakla yükümlü olunan kişi sayısına göre ise anlamlı bir farklılaşma sergilediği belirlenmiştir. Özellikle finansal davranışta, bakmakla yükümlü

olunan kişi sayının az olandan çok olana doğru gidildikçe katılımcılar arasında çok daha net bir şekilde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

Çalışmada son olarak ise finansal tutumun finansal davranışa etkisi olup olmadığını belirlemek için regresyon analizi gerçekleştirilmiş ve finansal tutumun, finansal davranış üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkisi olduğu ortaya çıkmıştır.

Bu çalışmada elde sonuçlar daha sonra benzer çalışma alanı veya farklı çalışma alanlarında yapılacak sonuçlar ile karşılaştırılabilecektir. Ayrıca teknopark çalışanları üzerine gerçekleştirilen çalışma sayısının çok kısıtlı olmasından dolayı çalışmanın kapsamı bakımından literatüre katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Belirtilmiş olan katkılara ek olarak araştırmanın birtakım kısıtları mevcuttur. Öncelikle Türkiye’de bulunan tüm teknopark çalışanlarına ulaşılamamış veriler kolayda örnekleme ile 381 teknopark çalışanından sağlanmıştır. Buna ilave olarak, verilerin Covid-19 sürecinde elde edilmesi nedeni ile yüz yüze anket yöntemiyle sınırlı sayıda anket gerçekleştirilebilmiştir. Söz konusu dönemde teknopark çalışanlarının pek çoğunun evden çalışması sebebiyle teknopark çalışanlarına online anket tekniği ile ulaşılmaya çalışılmış ancak beklenenden daha az dönüş yapan katılımcı söz konusu olmuştur. Ayrıca çalışma, verileri geçerli sayılan 381 katılımcı ile yapılmış ve cevaplamasında hata yapmış olan katılımcılar analiz dışında tutulmuştur. Bu kapsamda araştırmanın örnekleme açısından sınırlılıkları olduğu ve bunların gelecek dönemlerde yapılabilecek çalışmalar ile ortadan kaldırabileceği düşünülmektedir.

Kaynakça

Alkaya, A., & Yağlı, İ. (2015). Finansal Okuryazarlık-Finansal Bilgi, Davranış ve Tutum: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi İİBF Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(40), 585–599.

Brown, T. A. (2015). *Confirmatory Factor Analysis for Applied Research* (2. baskı). New York: Guilford Publications.

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (11. baskı). Ankara: Pegem Akademi.

Cohen, J., Cohen, P., West, S. G., & Aiken, L. S. (2003). *Applied Multiple Regression/Correlation Analysis for The Behavioral Sciences* (3. baskı). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Dayı, F., & Esmer, Y. (2021). Akademisyenlerin Finansal Tutum ve Davranışlarının İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma. *Yaşar Üniversitesi E-Dergisi*, 16(61), 1-19.

Güvemli, B., & Meydan, S. (2019). Üniversite Öğrencilerinin Finansal Davranışları ve Finansal Tutumları: Trakya Üniversitesi Örneği. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (Özel Sayı), 171-184.

Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2014). *Multivariate Data Analysis* (7. baskı). Harlow: Pearson New International Edition.

İnceoğlu, M. (2011). *Tutum Algı İletişim* (6. baskı). Ankara: Siyasal Kitabevi.

Kline, R. B. (2016). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling* (4. baskı). New York: The Guilford Press.

Morgan, G. A., Leech, N. L., Gloeckner, G. W., & Barrett, K. C. (2011). *IBM SPSS for Introductory Statistics: Use and Interpretation* (4. baskı). New York: Routledge

Mutlu, Ü., & Özer, G. (2022). The Effect of Individuals' Financial Risk Tolerance, Financial Literacy and Financial Attitude on Their Financial Behaviors. *JOEEP: Journal of Emerging Economies and Policy*, 7(1), 8-15.

Nunnally, J. C., & Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric Theory* (3. Baskı). New York: McGraw-Hill Inc.

Rizkiawati, N. L., & Asandimitra, N. (2018). Pengaruh Demografi, Financial Knowledge, Financial Attitude, Locus of Control, Dan Financial Self-Efficacy Terhadap Financial Management Behavior Masyarakat Surabaya. *Jurnal Ilmu Manajemen*, 6(3), 93-107.

Sarıgül, H. (2015). Finansal Okuryazarlık Tutum ve Davranış Ölçeği: Geliştirme, Geçerlik, Güvenirlik. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 13(1), 200-218.

Sarıgül, H. (2019). *A'dan Z'ye Finansal Okuryazarlık*. İstanbul: Der Kitabevi.

Sekaran, U., & Bougie, R. (2016). *Research Methods for Business A Skill-Building Approach* (7. baskı). Chichester: Wiley.

Siswanti, I., & Halida, A. M. (2020). Financial Knowledge, Financial Attitude, and Financial Management Behavior: Self-Control

As Mediating. *The International Journal of Accounting and Business Society*, 28(1), 105-132.

Sugiyanto, T., Radianto, W. E., Efrata, T. C., & Dewi, L. (2019). Financial Literacy, Financial Attitude, and Financial Behavior of Young Pioneering Business Entrepreneurs. *Advances in Economics, Business and Management Research*, 100, 352-359.

Sumer, S., & Gövdeli, T. (2020). Finansal Okuryazarlık ve Finansal Davranış Üzerine Bir Çalışma. *Oltu Beşeri ve Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi*, 1(1), 86-98.

Şencan, H. (2005). *Sosyal ve Davranışsal Ölçümlerde Güvenilirlik*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using Multivariate Statistics* (6. baskı). Boston, Mass: Pearson International Edition.

Ünal, S., & Koyun S. (2019, November). Finansal Tutum ve Yaşam Tatmininin Demografik Faktörlerle İlişkisi: Örnek Olay İncelemesi, 4th International Symposium on Innovative Approaches in Social, Human and Administrative Sciences. Samsun, Türkiye, SETSCI 4(8), 277-282.

Yılmaz, G., & Sevim, F. (2021). Sağlık Yönetimi Öğrencilerinin Finansal Davranış ve Finansal Tutum Düzeylerinin Belirlenmesi: KTÜ Örneği. *Sağlık ve Sosyal Refah Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 145-152.